

Program Profilaktyczny

**Młodzieżowego Ośrodka
Socjoterapii nr 8
w Warszawie**

Warszawa Radość 2008

W programie profilaktycznym uwzględniono specyfikę okresu rozwojowego dziecka, jego doświadczenia, wpływy, którym ulegają, normy społeczne obowiązujące w danej grupie, a także indywidualne różnice wśród odbiorców.

W ten sposób powstał program profilaktyki dla uczniów klas IV – VI.

Na tym etapie rozwoju dzieci nasilają się wpływy rówieśnicze, przemoc i agresja rozpowszechniane za pomocą mediów, bunt przeciw dorosłym, eksperymentowanie z alkoholem i tytoniem, a niekiedy z innymi środkami odurzającymi. Niebagatelny wpływ na zachowania dysfunkcyjne u dzieci ma powszechne przeświadczenie o bezkarności za swoje postępowanie. Często nie korzystną sytuacją w procesie wychowania jest brak systematycznego nadzoru rodziców nad dziećmi, tolerowanie nieuzasadnionych późnych powrotów do domu, nie reagowanie na popełniane przez dzieci drobne wykroczenia, stosowanie zbyt niskich wymagań wobec dzieci jak również nieporozumienia, kłótnie i przemoc w rodzinie.

ZAŁOŻENIA Szkolnego Programu Profilaktycznego

- A. Szkolny Program Profilaktyczny został opracowany na potrzeby Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 8 w Warszawie.
- B. SPP został opracowany po analizie dokumentacji przyszłych wychowanków Ośrodka.
- C. Działania realizowane w ramach SPP dotyczą także osób odpowiedzialnych za młodzież tj. rodziców, opiekunów prawnych, nauczycieli i wychowawców.
- D. Osobą kierującą realizacją poszczególnych elementów SPP jest nauczyciel – koordynator powołany przez dyrektora Ośrodka.
- E. Poszczególne elementy programu (np.: proponowany przez autora sposób realizacji) mogą ulegać modyfikacji.

1. Działania Ośrodka mające na celu wdrażanie programu profilaktycznego:

- a. doskonalenie umiejętności i pogłębianie wiedzy nauczycieli i wychowawców oraz pedagoga szkolnego w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych;
- b. opracowanie procedur postępowania wychowawców i nauczycieli w konkretnych sytuacjach;
- c. opracowanie jasnego systemu zachowania ucznia – regulaminu internatu;

- d. systematyczne organizowanie zajęć profilaktycznych przez wychowawców, pedagoga i psychologa dla uczniów;
- e. współpraca z rodzicami - przekazywanie wiedzy na temat zagrożeń, włączanie ich w życie Ośrodka;
- f. wyposażenie biblioteki szkolnej w fachową literaturę z zakresu profilaktyki;
- g. współpraca z policją - zajęcia prewencyjne dla młodzieży, szkolenia dla nauczycieli, szybka interwencja w sytuacjach kryzysowych;
- h. zapewnienie uczniom ciekawych możliwości spędzenia wolnego czasu (oferta zajęć pozalekcyjnych w Ośrodku, współpraca z innymi Ośrodkami MOS i MOW);
- i. zachęcanie uczniów do udziału w różnorodnych akcjach na rzecz Ośrodka, szkoły i środowiska;
- j. kształtowanie systemu wartości we współpracy z rodzicami;
- k. systematyczne omawianie, w ramach rad pedagogicznych, efektów realizacji planu profilaktycznego w szkole;

ZAGADNIENIA do Szkolnego Programu Profilaktycznego

1. propagowanie zdrowia i higienicznego trybu życia;
2. kształtowanie osobowości dziecka zagrożonego wpływem środowiska;
3. rozwijanie osobistej odpowiedzialności;
4. ukazanie uczniom, jaki wpływ na rozwój i zdrowie człowieka ma zażywanie środków psychoaktywnych;
5. sposoby przeciwstawiania się presji rówieśniczej;
6. przeciwdziałanie różnym formom agresji;
7. rozwijanie zainteresowań, odkrywanie i rozwijanie uzdolnień uczniów;
8. rozwijanie współpracy szkoły z domem i środowiskiem lokalnym;
9. uczenie umiejętności samokontroli i samodyscypliny;
10. dostarczenie uczniom właściwych wzorców i norm postępowania;
11. pomoc w rozwoju pozytywnego, realistycznego obrazu siebie, swoich możliwości i zdolności;
12. modyfikowanie niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań;
13. uczenie przyjmowania odpowiedzialności za własne zachowanie;
14. ukazywanie właściwego uszeregowania wartości moralnych i społecznych;
15. uczenie właściwego korzystania z mediów (telewizor, komputer, gry, muzyka);

PODSTAWY PRAWNE Szkolnego Programu Profilaktycznego

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72
- Konwencja o prawach Dziecka – art. 3, art. 19, art.33
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. Ust. nr 35 poz. 230 z p.zm.)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. Ust. z 1996 r. nr 67 poz. 329 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. Ust. nr 24 poz. 198)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. Ust. nr 51 poz.458)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. Ust. nr 10 poz. 96)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 19 lipca 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. Ust. nr 121 poz. 1037)
- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
- Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem
- Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości Wśród Dzieci i Młodzieży z dnia 13 stycznia 2004r

Obszary zagrożenia (główne problemy)

wychowawcze w naszym Ośrodku to:

- agresja,
- palenie papierosów
- problem wagarów i ucieczki z lekcji
- duże różnice w zakresie posiadanej wiedzy między poszczególnymi uczniami powodujące konflikt interesów i potrzeb
- zagrożenie kontaktem z substancjami zmieniającymi świadomość
- używanie wulgaryzmów
- niszczenie mienia
- inicjacja seksualna, zakażenie HIV/AIDS

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNY

	CZYNNIKI RYZYKA	CELE	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOW.
PRZEMOC, AGRESJA	Nacisk kolegów. Uległość wobec grupy. Niskie poczucie własnej wartości.	Zwiększenie świadomości, że uczeń może skutecznie poradzić sobie z sytuacjami nacisku przemocy, agresji. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własną i cudzą agresją. Zwiększenie poczucia własnej wartości i poszanowanie tożsamości własnej i rówieśników. Zwiększenie umiejętności radzenia sobie z emocjami, stresem i zagrożeniem.	Nauczyć jak rozpoznać naciski ze strony kolegów. Rozwijać umiejętności radzenia sobie w sytuacji przemocy. Dostarczyć uczniom wiedzę na temat sposobów radzenia sobie z emocjami, stresem i zagrożeniem. Integrować zespoły klasowe. Zwiększyć samoocenę u uczniów.	Zajęcia wychowawcze na temat radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Zajęcia socjoterapeutyczne integrujące zespoły klasowe Wykorzystanie elementów motywacji w systemie oceniania Nagradzanie uczniów za rzeczywiste osiągnięcia i umiejętności. Dyskusje w klasach na temat agresji. Szybka interwencja w przypadku zaistnienia zjawiska. Jasne sformułowanie zasad zachowania i współżycia społeczności uczniowskiej i ocena ich przestrzegania. Młodzież a prawo. Odpowiedzialność uczniów za swoje czyny w świetle przepisów. Spotkania z policją, strażą miejską.	Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy Nauczyciele przedmiotowi

	CZYNNIKI RYZYKA	CELE	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOW.
NARKOMANIA, ALKOHOL, HIV, AIDS	<p>Moda na branie, palenie i picie. Brak umiejętności zachowań asertywnych. Dostęp do środków psychoaktywnych. Ryzykowne zachowania powodujące zagrożenia zakażenia HIV. Wczesna inicjacja seksualna.</p>	<p>Zapobieganie uzależnieniom. Zmniejszenie motywacji do picia, palenia papierosów, „brania” w celu osiągnięcia pożądanego stanu emocjonalnych. Zapobiegania ryzykownym zachowaniom. Opóźnienie inicjacji seksualnej.</p>	<p>Dostarczyć uczniom i rodzicom, prawnym opiekunom wiedzę na temat konsekwencji „brania”, picia, palenia papierosów.</p> <p>Wzmacniać w uczniach umiejętność odmawiania.</p> <p>Utrudniać młodzieży dostęp do środków psychoaktywnych.</p> <p>Dostarczyć wiedzę o HIV i AIDS.</p> <p>Podnieść poziom uświadomienia.</p>	<p>Gromadzenie i udostępnianie materiałów nt. profilaktyki uzależnień. Zajęcia socjoterapeutyczne nt. uzależnień i asertywności. Gazetki informacyjne w klasach. Gazetki informacyjne w Ośrodku.</p> <p>Obserwacja uczniów podczas przerw, lekcji, zajęć pozalekcyjnych, wyjść szkolnych. Nie dopuszczać do przebywania na terenie szkoły osób obcych. Współpraca z rodzicami.</p> <p>Pogadanki, zajęcia warsztatowe. Lekcje przygotowania do życia w rodzinie.</p>	<p>Pedagog, psycholog</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Pracownicy administracji i obsługi., nauczyciele dyżurni</p> <p>Wychowawcy</p>

	CZYNNIKI RYZYKA	CELE	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOW.
SŁABE WYNIKI W NAUCE	<p>Lenistwo. Niska samoocena uczniów. Poziom absencji. Problemy rozwoju. Brak celów życiowych. Wagary. Nieciekawe lekcje.</p>	<p>Osiąganie lepszych wyników nauce. Zwiększenie motywacji do nauki. Zwiększenie zdolności i motywacji do osiągnięcia i stanowienia celu. Eliminowanie nieciekawych lekcji.</p>	<p>Upowszechnić aktywizujące metody nauczania.</p> <p>Aktywizować uczniów. Prowadzić kółka zainteresowań, umożliwić zdobycie nowych umiejętności wg potrzeb młodzieży. Prezentować osiągnięcia uczniów</p> <p>Ograniczyć rozmiary absencji. Rozpoznać problemy rozwojowe uczniów.</p>	<p>Zorganizować formę doskonalenia zawodowego nt. metod aktywizujących w nauczaniu. Stosowanie metod aktywizujących. Informacja w holu szkoły o zajęciach pozalekcyjnych, czasie trwania, terminie spotkań.</p> <p>Nagradzanie uczniów za rzeczywiste osiągnięcia i umiejętności. Elementy motywacji w systemie oceniania. Udział w turniejach organizowanych przez inne Ośrodki: Szkolna Liga Piłki Nożnej, Turniej Tenisa Stołowego. Rozwój umiejętności i zainteresowań uczniów: wystawa prac, występy uczniów, prezentacja dyplomów i pucharów. Prezentacja pucharów. Nagrody na koniec roku szkolnego. Monitorowanie absencji uczniów. Kontakt z PPP. Rejestr uczniów z opinią PPP i monitorowanie realizacji zaleceń. Tworzenie IPS (Indywidualnych Programów Socjoterapeutycznych).</p>	<p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi</p> <p>Wychowawcy Dyrektor Wychowawcy pedagog.</p>

	CZYNNIKI RYZYKA	CELE	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOW.
UBÓSTWO, WULGARYZMY, NISZCZENIE MIENIA	<p>Brak umiejętności radzenia sobie z trudami życia.</p> <p>Brak celów życiowych.</p> <p>Znieczulica społeczna.</p> <p>Negatywne wzorce w mediach.</p> <p>Niski poziom kultury osobistej.</p> <p>Brak dyscypliny (na lekcjach).</p>	<p>Ukazanie alternatywnych sposobów organizowania życia, spędzania wolnego czasu.</p> <p>Właściwa orientacja zawodowa, możliwości kształcenia.</p> <p>Postrzeganie ubóstwa, zwiększenie wrażliwości na biedę.</p> <p>Ukazanie konsekwencji jakie ponosi rodzina, kiedy uczeń niszczy mienie.</p> <p>Uwrażliwienie na drugiego człowieka.</p> <p>Uczenie krytycznego stosunku do mediów.</p> <p>Podniesienie kultury osobistej uczniów.</p> <p>Szacunek dla norm poprawnego zachowania.</p>	<p>Dostarczyć wiedzę na temat alternatywnych sposobów organizowania życia.</p> <p>Dostarczyć wiedzę o możliwościach kształcenia ponadpodstawowego.</p> <p>Dostarczyć wiedzę o własnych zdolnościach, zainteresowaniach i ograniczeniach zdrowotnych przy wyborze dalszego kierunku kształcenia.</p> <p>Ukształtowanie umiejętności zaprezentowania własnej osoby.</p> <p>Nauczyć aktywności w pomaganiu ubogim i starszym.</p> <p>Przybliżyć problemy osób niepełnosprawnych.</p> <p>Wskazać zagrożenia i pozytywną rolę środków masowego przekazu.</p> <p>Respektować normy poprawnego zachowania.</p> <p>Zwiększyć częstotliwość kontaktu z domem ucznia sprawiającego kłopoty wychowawcze.</p>	<p>Informacja o kółkach zainteresowań.</p> <p>Informator dla kandydatów do szkół.</p> <p>Zajęcia warsztatowe, pogadanki.</p> <p>Lekcje j. polskiego, historii, wych. do życia w rodzinie.</p> <p>Przypominanie norm poprawnego zachowania: Kl. IV, V.</p> <p>Wewnątrzszkolny system oceniania – egzekwowanie ustalonych norm zachowania.</p> <p>Pedagogizacja rodziców: pogadanki, wywiadówki profilaktyczne, „wezwania” do szkoły.</p> <p>Obciążanie rodziców kosztami za zniszczenia dokonane przez ucznia lub zastępowanie tej formy pracą rodziców na rzecz Ośrodka.</p>	<p>Nauczyciele przedmiotowi</p> <p>Pedagog</p> <p>Dyrektor</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele przedmiotowi</p> <p>Dyrektor</p> <p>Pedagog, wychowawcy</p> <p>Dyrektor</p>

Metody pracy

Najbardziej znaczącą w tworzeniu szkolnego programu profilaktyki jest osoba samego nauczyciela. Jest on zarówno współtwórcą jak i jego ważnym podmiotem realizacyjnym.

W realizacji programu profilaktyki nie można pominąć rodziców dziecka, ponieważ dobra współpraca rodziców i nauczyciela przyczynia się do pożądanych efektów.

Metody pracy przewidziane dla realizacji programu profilaktyki dla uczniów klas IV – V:

1. zajęcia prowadzone w ramach poszczególnych przedmiotów;
2. pogadanki;
3. projekcje filmów tematycznych;
4. rozmowy z pracownikami służby zdrowia, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, policjantem, strażnikiem miejskim;
5. spotkania z rodzicami;
6. zabawy integracyjne;
7. gry i zabawy ruchowe;
8. zajęcia w kółkach zainteresowań
9. zajęcia sportowe;
10. wycieczki tematyczne;
11. organizowanie wycieczek i wyjazdów do kina i teatru.
12. prace plastyczne, artystyczne, literackie;

Przewidywane efekty zajęć

1. uczniowie są tolerancyjni wobec siebie i osób ze swojego otoczenia;
2. rozwój zainteresowań;
3. nauczenie się zdrowego stylu życia;
4. znajomość zachowań w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych;
5. nabycie rzetelnej wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień
6. nauczenie dbałości o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne;
7. lepsze poznanie siebie i innych, swoich mocnych i słabych stron, poznanie zasad funkcjonowania w grupie;
8. nauczenie brania odpowiedzialności za swoje czyny;
9. nauczenie prawidłowego radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych, asertywności;
10. nauczenie właściwego komunikowania się interpersonalnego
11. nauczenie asertywności.

Ewaluację programu

nastąpi po pierwszym roku działalności Ośrodka. Będzie dokonana przez obserwację, ocenę rodziców, dyrekcji, pracowników, ankiety ogólnoszkolne, analizę prac i osiągnięć dzieci.